Jennifer Drummond Johansen

Rådgivningstjenesten i Norsk Fosterhjemsforening skal dekke medlemmenes behov for å drøfte og snakke med en fagperson om situasjoner og problemstillinger som oppleves som vanskelige. På rådgivningstelefonen kan man ringe inn og være anonym, men de fleste velger å presentere seg.

På denne siden presenteres noen av spørsmålene som kommer inn til rådgivningstjenesten i Norsk Fosterhjemsforening.

Fosterbarn og skole

Vi har et fosterbarn på åtte år som har bodd hos oss i ca. ett år. Han har store utfordringer i forhold til skolen, både faglig og sosialt. Det er ikke noen «feil» med intelligensen hans, han er egentlig faglig flink. Problemet er at han sliter med oppmerksomhet og konsentrasjon. Han sliter også sosialt, kommer lett i krangel med andre, og læreren klarer ikke å nå inn til ham. Store endringer må til hvis han skal få utbytte av skolen. Vi opplever at barnevernstjenesten ikke stiller opp, og skolen tar heller ikke problemene tilstrekkelig på alvor. Hva gjør vi? Vi har forsøkt å snakke med både skole og barnevern uten resultater… og vi begynner å bli rimelig fortvilet.

Dette er ett av mange eksempler på telefoner vi får inn til rådgivningen. Mange fosterforeldre er fortvilet over at de opplever at deres fosterbarn ikke får det tilrettelagte tilbudet som de har behov for, og rett til, i skolen. Dette er alvorlig fordi vi vet at å klare seg godt på skolen gir beskyttelse, mens dårlig skolefungering er en risikofaktor. Problemer i forhold til skolegang er risikabelt, fordi man blir akterutseilt i forhold til utdanning og arbeid. Utdanningsnivået til tidligere barnevernsbarn er langt lavere enn i befolkningen for øvrig. Mange av fosterbarna får ikke den oppfølgingen som er nødvendig for at de skal lykkes i skolegangen. Det er behov for mer innsats, godt samarbeid og bedre tilpasset støtte for det enkelte barn.

Tung sekk

Å være utsatt for ulike typer alvorlig omsorgssvikt og relasjonsbrudd kan påvirke en rekke av barnets sentrale funksjonsområder og i stor grad gjøre det utfordrende for barnet å tilpasse seg en normal skolehverdag. Mange fosterbarn strever med uro, innlæring og samhandling med både jevnaldrende og voksne. Når et fosterbarn sliter på skolen bør barnets væremåte, atferd og symptomer settes i sammenheng med hva det har opplevd. Psykiske belastninger kan gå utover både læringspotensial og sosiale ferdigheter, og en del fosterbarn vil ha behov for hjelp og behandling fra psykisk helsevern for å kunne nyttiggjøre seg et skoletilbud. For mange vil et tett samarbeid mellom fosterhjem, barnevern, barne- og ungdomspsykiatrien (BUP) og skole være nødvendig for å sikre en tilfredsstillende utvikling. Man lærer best hvis man føler seg trygg, glad og tilfreds. Fosterbarn trenger erfaring med å bli sett og opplevelser av å mestre. Tross sin tunge ballast; hva skal til for at barnet lykkes og får tro på seg selv, er spørsmål vi voksne bør stille oss.

Samarbeid og informasjonsutveksling

Det er avgjørende med et tett samarbeid mellom skole, fosterhjem og barnevern. Det er i dette skjæringspunktet at mulighetene ligger for å få oversikt og et helhetlig inntrykk av barnets fungering. Hjem og skole kan forstå barna forskjellig. Hvis dere som fosterforeldre opplever dette bør dere be om å bruke tid på å finne ut hva dette handler om og kan skyldes. For å fremme god faglig og sosial utvikling er det viktig at skole og hjem spiller på lag og at barn slipper å oppleve konflikt mellom hjem og skole. Fosterbarn har behov for at det er samsvar mellom de krav og forventninger som stilles på skolen og de krav og forventninger som stilles i fosterhjemmet. Dette skaper sammenheng og forutsigbarhet for barnet. For å få til dette på en god måte er man avhengig av at de voksne har en felles forståelse av barnets ressurser og vansker. Skolen

Norsk Fosterhjemsforenings rådgivningstelefon betjenes av fagkonsulent Jennifer Drummond Johansen. Telefontjenesten har åpent på torsdager mellom klokken 09.00 og 15.00.

Ring vår fagkonsulent på telefon

23 31 54 00

Du kan også sende inn spørsmål til fagkonsulenten på e-post:

fagkonsulent@fosterhjemsforening.no

er avhengig av informasjon fra barnevernstjenesten og fosterforeldre for å kunne se barnets fungering i en større sammenheng og dermed yte best mulig tilrettelagt hjelp. På samme måte er fosterforeldre og barnevern avhengig av informasjon fra skolen for å kunne følge opp barnet på en god måte. Man må hjelpe hverandre til å forstå barnet best mulig.

Selv om barnet skulle fungere godt i perioder, er det viktig å opprettholde kontakten. Ting kan snu fort i fosterbarns liv, og i vanskelige perioder er det ekstra viktig å snakke sammen. Taushetsplikten må ikke være til hinder for gjensidig utveksling av informasjon til det beste for barnet.

Tilpasset undervisning, spesialundervisning og IOP

Undervisningen i skolen skal tilpasses og tilrettelegges for alle ut fra den enkeltes forutsetninger. Noen fosterbarn vil ikke få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, selv om undervisningen blir tilpasset så langt det er mulig. Disse barna har rett til spesialundervisning etter opplæringsloven. Fosterforeldre kan i samarbeid med barnevernstjenesten kreve at skolen gjør nødvendige undersøkelser for å finne ut om fosterbarnet har behov for spesialundervisning. Behovet for spesialundervisning skal vurderes av pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Alle elever som får spesialundervisning skal ha en individuell opplæringsplan (IOP). Planen skal vise målene og innholdet i opplæringen, og hvordan opplæringen skal organiseres. IOP må bygge på kjennskap til eleven, elevens behov og utviklingsmuligheter både faglig og sosialt. Planen kan deles i perioder, gjerne halvårsplaner med fokus på innhold, arbeidsmetode, lærestoff/læremidler. En god plan inneholder også gjerne en oversikt over hvordan undervisningen skal organiseres med tanke på hvor mye som skal være

gruppearbeid, individuelt arbeid eller klasseromsundervisning. Bruk av spesialpedagoger, assistenter eller andre som skal øremerkes eleven skal også beskrives. For de fosterbarn som også har individuell plan, skal IOP tilpasses denne.

Husk å spørre dem det gjelder

Ikke glem den det gjelder! Ofte snakker vi voksne over hodet på barnet, enten i frykt for å gjøre vondt verre, eller fordi vi glemmer at barnet har viktig informasjon og kunnskap som vi trenger å vite. Å forstå et barns vansker kan være som å legge et vanskelig puslespill. Noen biter faller på plass, andre finner vi ikke. Men glem ikke de brikkene som barnet sitter med. Det er barnets liv og vi må involvere den det gjelder for å få gode svar på våre spørsmål.